PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.837.2025

Pan
Łukasz Gibała
Radny Miasta Krakowa

Odpowiadając na Pana interpelację w sprawie wdrożenia skutecznych działań w zakresie powstrzymania odorów na terenie Dzielnicy XII i XIII w Krakowie, w tym w ramach realizacji uchwały nr IX/188/24 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 września 2024 r. *w sprawie kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa dotyczących wdrożenia skutecznych działań powstrzymania odorów na terenie dzielnicy XII i XIII w Krakowie*, przekazaną przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 11 września 2025 r., uprzejmie informuję, że działania Miasta Krakowa dotyczące przeciwdziałania uciążliwościom odorowym realizowane są już od wielu lat i są kontynuowane, w tym wpisują się w założenia przywołanej uchwały.

Na przedmiotowym terenie zlokalizowane są zakłady, których charakter działalności często stwarza sytuacje lub warunki, w których uciążliwe zapachy mogą być wydzielane i rozprzestrzeniane, tj. zakłady przetwarzające odpady, oczyszczalnia ścieków, zakłady garbarskie. Zakłady posiadają decyzje zezwalające na prowadzenie działalności dotyczącej gospodarki odpadami wydane przez Marszalka Województwa Małopolskiego, który jest również właściwy do kontroli przestrzegania i stosowania przepisów z zakresu ochrony środowiska. Ponadto Inspekcja Ochrony Środowiska w ramach ustawowych działań prowadzi kontrole oraz inne czynności wobec podmiotów gospodarczych w celu sprawdzenia, czy prowadzona przez nich działalność jest zgodna z przepisami prawa. Problem dotyczący uciążliwości zapachowych wciąż pozostaje nieuregulowany prawnie na terenie całego kraju. Emisje zapachowe nie są zdefiniowane liczbowo, a ich ocena ma charakter indywidualny i subiektywny.

Zarządzeniem nr 735/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 8 kwietnia 2019 r. powołany został Zespół Zadaniowy ds. ograniczenia uciążliwości odorowej na terenie południowo–wschodniej części Krakowa. Celem Zespołu jest podjęcie wszelkich możliwych,

koniecznych i prawnie dopuszczalnych działań do ograniczenia uciążliwości odorowej w tym rejonie. Do Zespołu powołani zostali m.in. przedstawiciele instytucji i organów, których kompetencje umożliwiają podjęcie wszelkich możliwych przewidzianych prawem kroków, które pozwolą ograniczyć, a docelowo wyeliminować uciążliwości zapachowe. Tylko wspólne działania organów administracji samorządowej, zarówno szczebla wojewódzkiego jak i gminnego oraz administracji państwowej, szczególnie Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, mogą przyczynić się do poprawy komfortu życia Mieszkańców tej części Krakowa. W trakcie posiedzeń Zespołu analizowane są działania podejmowane przez odpowiednie jednostki oraz ustalany jest plan działań w celu ograniczenia uciążliwości odorowej na przedmiotowym terenie. Ostatnie posiedzenia Zespołu odbyły się 26 listopada 2024 r., 18 lutego 2025 r., 28 kwietnia 2025 r. Planowane jest posiedzenie w październiku br.

W ramach identyfikowanych podczas posiedzeń Zespołu problemów na bieżąco ustalany jest plan działań, mających na celu ograniczenie uciążliwości odorowej na przedmiotowym terenie. Po ostatnich posiedzeniach podjęto następujące działania:

- Pismem z 4 kwietnia 2025 r. podpisanym przez Zastępcę Prezydenta Miasta Krakowa Stanisława Mazura wystąpiono do Minister Klimatu i Środowiska z apelem o zintensyfikowanie prac w zakresie przygotowania propozycji rozwiązań prawnych dotyczących uciążliwości odorowych. Ministerstwo Klimatu i Środowiska odpowiedziało na powyższe wystąpienie pismem z dnia 13 kwietnia 2025 r. Odpowiedź została opublikowana na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (https://www.bip.krakow.pl/ ?dok_id=110883). Poprzednie wystąpienie zostało skierowane do Minister Klimatu i Środowiska 11 października 2024 r. Niezależnie od tego 5 grudnia 2024 r. przekazano również poparcie w sprawie rozwiązań prawnych dotyczących uciążliwości odorowych do Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski oraz 6 marca 2025 r. do Zarządu Związku Miast Polskich oraz Komisji Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.
- W lipcu, sierpniu i wrześniu trwał program pilotażowy, polegający na cotygodniowym myciu przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. ulic, wytypowanych przez Wodociągi Miasta Krakowa S.A. na podstawie analizy zgłoszeń z poprzedniego roku, dotyczących uciążliwości odorowych o charakterze ściekowym związanych z systemem kanalizacji szczególnie w okresach bezdeszczowych. Program rozpoczął się 2 lipca 2025 r. Do zmywania ulic wykorzystywana jest woda z odzysku. Program finansowany jest z budżetu Miasta Krakowa.
- Odbyły się ponowne spotkania z przedsiębiorcami, którzy informowali o planach przedsiębiorstw oraz o podjętych i planowanych w przyszłości działaniach, mających na celu ograniczenie uciążliwości odorowej. Cykl spotkań z zakładami jest kontynuowany od kilku lat. Ostatnie spotkania odbyły się 18 lutego 2025 r. i 28 kwietnia 2025 r. Zakłady te posiadają stosowne decyzje związane z gospodarką odpadami wydane przez Marszałka Województwa Małopolskiego, a organem właściwym do ich kontroli jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. Podejmowanie czynności w stosunku do zakładów pozostaje poza kompetencjami Prezydenta Miasta Krakowa.
- Opracowana została informacja dotycząca sposobu zgłaszania interwencji, tak aby interwencja pozwoliła na podjęcie działań niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia. Informacja została opublikowana na stronach BIP, „Jestem eko w Krakowie" oraz przekazana do Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK oraz Krakowskiego Centrum Kontaktu.

- Od 1 marca 2025 r. mieszkańcy mogą zgłaszać uciążliwości odorowe za pośrednictwem infolinii miejskiej – Krakowskiego Centrum Kontaktu. Uciążliwości zapachowe można zgłaszać także za pośrednictwem Krakowskiego Portalu Usług Miejskich (KPUM), które działa pod adresem internetowym kontakt.krakow.pl.
- Straż Miejska Miasta Krakowa dokonuje z użyciem drona monitoringu zakładów emitujących uciążliwości odorowe. Obloty wykonywane są w miarę możliwości z częstotliwością raz na dwa, trzy miesiące (w zależności od możliwości osobowych, sprzętowych, pogodowych, a także związanych z zakłócaniem sygnału GPS). Powstałe w ramach monitoringu filmy od lat na bieżąco są przekazywane do Wydziału Środowiska, Klimatu i Powietrza UMK oraz Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w celu analizy. Podobna sytuacja ma miejsce ze zgłoszeniami mieszkańców, które wpływają do Straży Miejskiej Miasta Krakowa.

Wodociągi Miasta Krakowa S.A. już od kilkunastu lat realizują działania w zakresie ograniczania oddziaływania zapachowego obiektów związanych z gospodarką ściekową Miasta. Mają one charakter długofalowy, a ich celem jest możliwe kompleksowe rozwiązywanie problemów uciążliwości zapachowych, wynikających z funkcjonowania wspominanej infrastruktury eksploatowanej przez Spółkę. Dokonywana jest zatem identyfikacja źródeł odorów, ocena skali zjawiska i wykonanie systemów hermetyzacyjnych i dezodoryzacyjnych.

Działania wskazane w uchwale nr IX/188/24 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 września 2024 r, a dotyczące planów hermetyzacji i modernizacji Zakładu Oczyszczania Ścieków „Płaszów" wykonywane są sukcesywnie. Dotychczas zrealizowano m.in. inwestycje związane z hermetyzacją i dezodoryzacją:

- stacji zlewnej,
- głównych kolektorów dopływowych - płaszowskiego oraz bieżanowskiego wraz z budową wielostopniowej stacji dezodoryzacji w rejonie kolektora bieżanowskiego,
- stacji krat,
- pompowni ścieków surowych,
- koryta pomiarowego,
- zbiorników osadu wraz z budową.

W roku 2024 rozpoczęto prace związane z modernizacją i hermetyzacją osadnika wstępnego nr 4. Obecnie trwa montaż przykrycia osadnika, którego zakończenie planuje się na VI kwartał 2025 r. Ograniczanie oddziaływania zapachowego części mechanicznej oczyszczalni Płaszów kontynuowane będzie systematycznie w kolejnych latach poprzez hermetyzację i dezodoryzację:

- pozostałych trzech osadników wstępnych,
- piaskowników,
- komór, kanałów i pompowni,
- budowę stacji dezodoryzacji powietrza oraz opomiarowania emisji i sterowania.

Zadanie dotyczące hermetyzacji i dezodoryzacji oczyszczalni realizowane jest w ramach projektu pn. *Modernizacja i rozbudowa Oczyszczalni Ścieków Płaszów*. Wodociągi Miasta Krakowa S.A. 3 kwietnia 2025 r. podpisały umowę o dofinansowanie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację projektu „Gospodarka wodno-ściekowa

w Krakowie - Etap VII". W ramach projektu przewidziana jest hermetyzacja i dezodoryzacja części mechanicznej Oczyszczalni Ścieków Płaszów. Poszczególne obiekty realizowane będą sukcesywnie, a ostateczne zakończenie projektu nastąpi w roku 2028, przy czym prace dotyczące hermetyzacji i dezodoryzacji traktowane będą priorytetowo. Przewiduje się rozpoczęcie prac w I kwartale 2026 r. Całe przedsięwzięcie ma na celu m.in. zminimalizowanie uciążliwości zapachowej związanej z funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków.

Dodatkowo na bieżąco prowadzone są działania z wykorzystaniem systemu rejestracji zgłoszeń, dotyczących skarg związanych z wystąpieniem bądź nasileniem uciążliwości zapachowej. Zgłoszenia trafiają do Zespołu zadaniowego i podlegają weryfikacji, kontroli w terenie; sporządzana jest dokumentacja oraz następuje ewidencja zgłoszeń. Dla każdego ze zgłoszeń podejmowane są adekwatne do danej sytuacji działania eksploatacyjne, inwestycyjne bądź informacyjne skierowane do odpowiedzialnych jednostek. Diagnoza problemów odorowych dla obiektów sieciowych prowadzona jest sukcesywnie w oparciu o zgłoszenia otrzymywane od mieszkańców i instytucji. Indywidualna ocena każdego zgłoszenia w zakresie infrastruktury Wodociągów Miasta Krakowa S.A., pozwala na dopasowanie najbardziej właściwych działań, a na podstawie przeprowadzonych kontroli w terenie podejmowania są konkretne czynności zaradcze. Polegają one na czyszczeniu kolektorów z osadów ściekowych, jeżeli zostanie potwierdzone ich zaleganie, monitoringu stężenia siarkowodoru bezpośrednio w kolektorze, który prowadzony jest systematycznie już od kilku lat. W lipcu 2025 r. został rozbudowany obszar pomiarowy; obecnie na sieci zamontowanych jest 28 czujników do pomiaru stężenia siarkowodoru, ze szczególnym uwzględnieniem południowo-wschodnich obszarów Krakowa. Dodatkowo Wodociągi Miasta Krakowa S.A. wykorzystują instalację do okresowego dozowania związków żelaza, koagulant – chlorku żelaza (II), do kanalizacji w początkowym odcinku kolektora płaszowskiego – Dolna Głowica Syfonu rz. Wisły. Związek ten wiąże siarkowodór w ściekach przed jego uwolnieniem. W roku 2025 dozowanie koagulantu rozpoczęto w czerwcu i jest ono kontynuowane. Montowane są również filtry podwłazowe z węglem aktywnym, blokujące emisję gazów złowonnych.

Prowadząc kontrolę kanalizacji ogólnospławnej pod kątem uciążliwości odorowych metodą zadymiania, służby techniczne Wodociągów Miasta Krakowa S.A. zidentyfikowały także wiele wpustów ulicznych z wadliwie funkcjonującymi zamknięciami wodnymi (syfonami), które powodują emisję odorów. W dzielnicach XII i XIII na podstawie kontroli metodą zadymiania, zostały wskazane ulice, na których należy podjąć dalsze działania zapobiegające wysychaniu syfonów we wpustach ulicznych. Działania te zostały skoordynowane pomiędzy Spółką, Wydziałem Środowiska, Klimatu i Powietrza UMK oraz MPO w Krakowie.

W 2018 r. na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie opracował „Raport z badań uciążliwości odorowej na terenie południowo–wschodniej części Krakowa". Uzyskane wyniki pozwoliły na wyodrębnienie 5 obszarów charakteryzujących się podwyższonym poziomem stężeń zapachowych oraz negatywną oceną sensorycznej jakości hedonicznej. W raporcie uwzględniono trzy typy zakładów: oczyszczania ścieków, garbowania skór oraz przemysł przetwarzania i kompostowania odpadów. Raport jest dostępny pod adresem internetowym: https://www.bip.krakow.pl/zalaczniki/dokumenty/n/298213/karta.

Konieczność ograniczenia uciążliwości odorowej na obszarze południowo–wschodniej części Miasta jest sprawą niebudzącą żadnych wątpliwości, jednakże jest to problem skomplikowany zarówno pod względem prawnym, jak i technologicznym. Należy mieć również na uwadze fakt, że modernizacja procesów technologicznych, hermetyzacja obiektów itp. powodujących uciążliwości wymaga nakładów finansowych i ich realizacja nie zawsze może nastąpić w trybie natychmiastowym.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Stanisław Mazur
Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa



Signed by / Podpisano przez:

Stanisław Mazur
Gmina Miejska Kraków - Urząd Miasta Krakowa

Date / Data: 2025-09-24 12:11

Otrzymują:
1. Adresat
2. Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza
3. Wodociągi Miasta Krakowa S.A.
4. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o.
5. Straż Miejska Miasta Krakowa
6. Wydział ds. Dzielnic Miasta Krakowa
7. Biuletyn Informacji Publicznej
8. Aa